

Sygn. akt III KK 284/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)

SSN Jarosław Matras

Protokolant Teresa Jarosławska

w sprawie K. L.

w odniesieniu do którego wydano wyrok łączny ,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w dniu 4 września 2013 r.,

kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w M.

z dnia 11 października 2010 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w M. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w M. wydał w dniu 11 października 2010 r., wyrok łączny w odniesieniu do skazanego siedmioma prawomocnymi wyrokami tego sądu K. L. W punkcie I wyroku łącznego, Sąd w miejsce kar pozbawienia wolności wymierzonych wyrokami Sądu Rejonowego w M.: z dnia 29 stycznia 2009 r., sygn. akt VI K 833/08 i z dnia 28 kwietnia 2009 r., sygn. VI K 79/09, wymierzył skazanemu karę łączną roku i 7 miesięcy pozbawienia wolności.

Wniosek o uzasadnienie tego wyroku złożył skazany, który jednak nie wywiódł apelacji i wyrok łączny uprawomocnił się z dniem 3 grudnia 2010 r.

Kasację od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w M. wniósł na korzyść skazanego K. L. Rzecznik Praw Obywatelskich. Zaskarżył wyrok łączny w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, to jest art. 4 § 1 k.k., polegające na zastosowaniu przez Sąd ustawy nowej i w konsekwencji wymierzeniu, „po myśli art. 89a § 1 k.k.”, kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności za zbiegające się przestępstwa, za które wyrokami jednostkowymi orzeczono karę bezwzględnego pozbawienia wolności – wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 28 kwietnia 2009 r., sygn. VI K 79/09, oraz karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania – wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 29 stycznia 2009 r., sygn. akt VI K 833/08, mimo, że w czasie popełnienia zbiegających się przestępstw obowiązywała ustawa względniejsza dla skazanego, gdyż przepis art. 89 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 8 czerwca 2010 r. wykluczał możliwość orzeczenia w takiej sytuacji kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności.

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w M. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest oczywiście zasadna, co uprawnia do jej rozpoznania i uwzględnienia na posiedzeniu (art. 535 § 5 k.p.k.).

Nowelizacja kodeksu karnego dotycząca między innymi treści art. 89 k.k. i wprowadzająca do tego przepisu § 1a weszła w życie w dniu 8 czerwca 2010 r. Kary pozbawienia wolności wymierzone K. L., które w punkcie I zaskarżonego kasacją wyroku sprowadzono do kary łącznej roku i 7 miesięcy pozbawienia

wolności, orzeczone zostały w wyrokach, które zapadły przed dniem 8 czerwca 2010 r., tym bardziej zatem przed tą datą doszło do popełnienia przypisanych skazanemu przestępstw. Nie obowiązywał wówczas przepis art. 89 § 1a k.k. i w orzecznictwie dominował pogląd wykluczający możliwość orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności w wyroku łącznym bez warunkowego zawieszenia jej wykonania wtedy, gdy za zbiegające się przestępstwa orzeczono kary z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i bez warunkowego zawieszenia (zob. m. in. uchwała SN z dnia 27 marca 2001 r., I KZP 2/01, OSNKW 2001, nr 5-6, poz. 41; wyrok SN z dnia 17 stycznia 2013 r., II KK 84/12, OSNKW 2013, nr 5, poz. 43). Pogląd ten dotyczy także sytuacji, w której wszystkie łączone kary orzeczone zostały z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, ale nie co do wszystkich zarządzono ich wykonanie. Zgodnie z art. 4 § 1 k.k. sąd wydający wyrok łączny zastosować powinien ustawę względniejszą dla skazanego, a więc nie powinien wydać orzeczenia, o którym mowa w art. 89 § 1a k.k.

W sprawie doszło zatem do opisanego w kasacji naruszenia prawa. Ma ono charakter rażący, spowodowało bowiem pogorszenie sytuacji skazanego w porównaniu do stanu rzeczy sprzed wydania wyroku łącznego. Konieczne zatem stało się uchylenie zaskarżonego wyroku. Podczas ponownego rozpoznania sprawy Sąd Rejonowy w M. zbadać powinien, czy nadal istnieją podstawy do wydania wyroku łącznego w odniesieniu do K. L. z uwzględnieniem treści art. 4 § 1 k.k. oraz biorąc pod uwagę upływ czasu i ewentualne zatarcie skazania związane z zakończeniem okresu próby wyznaczonego w sprawie o sygn. VI K 833/08. Z akt sprawy, którymi dysponował Sąd Najwyższy nie wynika bowiem jednoznacznie, czy wykonano wymierzoną K. L. w tym wyroku karę grzywny i orzeczony środek karny.